

Szkolny BO: jakie projekty wybiorą uczniowie w tym roku?

Szkolny Budżet Obywatelski to proces, w którym uczniowie zgłaszają pomysły, tworzą projekty, a następnie sami wybierają te, które ich zdaniem są najbardziej atrakcyjne i potrzebne – decydują, na co wydać fundusze udostępnione przez miasto i w ten sposób uczą się partycypacji. W ubiegłym roku odbyła się pilotażowa edycja projektu, w który zaangażowało się wielu młodych krakowian. Dlatego w tym roku w SzBO weźmie udział więcej szkół, a uczniowie mogą przygotować i zrealizować projekty na łączną kwotę 155 tys. zł.

– Pomysł na Szkolny Budżet Obywatelski narodził się z chęci adaptacji procesu „zwykłego” budżetu obywatelskiego na potrzeby lokalnej, małej społeczności, jaką jest szkoła. Zastanawialiśmy się, jak sprawić, aby mechanizmy, rolę i znaczenie tego procesu zrozumieli także młodzi mieszkańcy miasta. Przyswiewcał nam cel rozbudzenia poczucia sprawczości wśród młodych osób, chęć włączenia młodzieży we współdecydowanie o sprawach szkoły, podkreślenia roli samorządności uczniowskiej, a także zwiększenie rozpoznawalności zasad i procesu BO wśród uczniów krakowskich szkół – mówi Mateusz Płoskonka, zastępca dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia, jednostki miasta koordynującej obydwa budżetowe przedsięwzięcia.

Kraków jest jednym z kilku polskich miast realizujących budżety partycypacyjne dla młodzieży. Podobne inicjatywy odbywają się m.in. w Warszawie, Szczecinie, Poznaniu i Lublinie.

Szkolny BO: jakie projekty wybiorą uczniowie w tym roku?

Szkolny BO zaangażuje uczniów po raz drugi

W związku z sukcesem ubiegłorocznego pilotażu w tym roku odbywa się druga, rozszerzona edycja inicjatywy, w której bierze udział 31 szkół, wśród których są licea, technika, szkoły branżowe, szkoły specjalne oraz bursa szkolnictwa ponadpodstawowego. II edycja SzBO 2021/22 skierowana jest do uczniów samorządowych szkół ponadpodstawowych, którzy dzięki udziałowi w procesie SzBO, będą mieli możliwość planowania, tworzenia, oceniania oraz realizowania projektów obywatelskich wśród szkolnej społeczności.

Każda szkoła biorąca udział w procesie SzBO otrzymuje budżet w wysokości 5 tys. zł. Wartość jednego projektu nie może przekraczać kwoty 2,5 tys. zł. O sposobie wydatkowania oraz przeznaczeniu budżetu decydują uczniowie według procesu wypracowanego w wersji pilotażowej.

W każdej szkole działa Zespół ds. Szkolnego Budżetu Obywatelskiego, w skład którego wchodzi nauczyciel, dyrektor lub przedstawiciel dyrektora, uczeń i opcjonalnie przedstawiciel rady rodziców. Zespół ocenia projekty i dokonuje ostatecznego oszacowania kosztów realizacji poszczególnych inicjatyw. Za realizację SzBO odpowiedzialny jest dyrektor danej szkoły, który wskazuje koordynatora ds. szkolnego budżetu obywatelskiego czuwającego nad pracą zespołu oraz prawidłowym przebiegiem procesu w danej szkole. Członkiem zespołu czuwającego nad przebiegiem musi być przedstawiciel samorządu uczniowskiego.

Zaproponowane przez uczniów projekty mogą być zgłaszane indywidualnie lub grupowo, uczniowie mogą je składać osobiście lub online i do każdego projektu musi być dołączona lista poparcia podpisana przez co najmniej dziesięcioro uczniów. Do 9 maja szkoły miały czas na weryfikację projektów oraz ogłoszenie listy propozycji zakwalifikowanych do głosowania. Następnie uczniowie promują swoje projekty oraz głosują. Wybór modelu głosowania zależy od szkoły. Ogłoszenie zwycięskich projektów nastąpi **31 maja**.

Wsparcie ekspertów w zakresie partycypacji

Tegoroczna edycja Szkolnego Budżetu Obywatelskiego została poprzedzona spotkaniami i warsztatami przybliżającymi proces partycypacji, mapowania potrzeb, przedstawienia zasad projektów, w których wzięło udział ponad 1000 uczniów. Koordynatorzy BO otrzymali też szereg narzędzi do wdrożenia procesu w szkołach: materiały informacyjne; lekcje scenariuszowe; grafiki do wykorzystania przez szkoły w działaniach komunikacyjnych.

Szkolny BO: jakie projekty wybiorą uczniowie w tym roku?

Partycypacji warto (się) uczyć

Budżet obywatelski, czyli możliwość zdecydowania o przeznaczeniu części finansów miasta, to przedsięwzięcie bardzo dobrze znane krakowianom. A jego szkolna odsłona pozwala pokazywać także młodym ludziom, jak ważna jest partycypacja społeczna - uczestnictwo i podejmowanie decyzji w inicjatywach, które mają wpływ na najbliższe otoczenie.

Co daje Szkolny Budżet Obywatelski? Realizatorzy projektu podkreślają, że zaangażowanie uczniów w SzBO sprawia, że mają oni większe poczucie wpływu na sprawy szkoły i decydowanie o nich. Dzięki SzBO wzrasta rola samorządów uczniowskich. Uczestnictwo w SzBO to dla młodych ludzi także ogromna porcja wiedzy na temat funkcjonowania szkół oraz miasta. Z kolei szkołom uczestnictwo w projekcie daje możliwość budowania pozytywnego obrazu miejsc otwartych na dialog i partnerstwo, wspierających aktywność i zaangażowanie podopiecznych. SzBO to także konkretne korzyści społeczne dla miasta - dzięki projektowi młodzi ludzie i ich otoczenie lepiej poznają zasady miejskiego budżetu obywatelskiego.